

Mons. Ocariz: Ljubiti slobodu znači ljubiti pluralizam

U ovom intervjuu za The Pillar, Prelat se bavi pitanjima koja se tiču poslanja laika i trenutnog konteksta Opusa Dei. On također govori o onima koji su ranije bili dio Djela, a kasnije su ga napustili: „Volimo ih iz dubine srca“, kaže on, „i iskreno cijenimo dobro koje su učinili dok su bili u Djelu i dobro koje su nastavi činiti sada.“

20.11.2024.

1) Jedna od glavnih tema aktualne Sinode o sinodalnosti je uloga laika u Crkvi. Što Opus Dei može doprinijeti ovim razmišljanjima, s obzirom na središnje mjesto laika u njegovoj poruci, poslanju i duhovnosti?

Uloga laika u Crkvi nije primarno držati položaje u crkvenim strukturama; prirodno će ih biti malo (a neki mogu biti potrebni) u usporedbi s cjelinom. Ova ideja, koja se pojavila u sinodalnim razgovorima, vrlo je prisutna u karizmi Opusa Dei: omogućiti svakom vjerniku laiku – svakom krštenom muškarcu i ženi – da spoznaju veličinu i ljepotu svog poslanja. Kao i kod ranih kršćana, odgovornost za budućnost evangelizacije danas leži posebno na

laicima, ujedinjenim i u zajedništvu sa svećenicima.

Crkva nisu uglavnom hramovi ili građevine, već ljudi koji su krštenjem utjelovljeni u Krista. Laik koji nosi Isusa Krista u srcu i načinu života bit će živa i otvorena prisutnost Crkve u svojim susjedstvima i zajednicama, među obitelji i prijateljima, među vjernicima i nevjernicima, u svijetu sporta i zabave, te u raznim profesionalnim, društvenim, kulturnim, znanstvenim, političkim i komercijalnim područjima.

U svojoj apostolskoj pobudnici *Gaudete et exsultate*, papa Franjo govori o središnjem mjestu laika kada nas poziva da otkrijemo „svetost koju nalazimo u našim najbližim susjedima, onima koji, živeći među nama, odražavaju Božju prisutnost“. Od svojih početaka Djelo je nastojalo ići u tom smjeru: ono nas podsjeća da ljudi, sa svojim vrlinama

i manama, mogu postati Božja ruka ispružena mnogim drugima, čak i onima koji možda nikada neće kročiti u crkvu.

Zbog toga bih rekao da je ključni izazov posvetiti vrijeme i brigu formiranju i duhovnom praćenju običnih kršćana, istinskih apostola u svojim sredinama. To je prioritet u svakodnevnom djelovanju Crkve i, hvala Bogu, događa se u tisućama župa i inicijativa.

2) Zašto je ovaj laički identitet toliko bitan za Opus Dei kao instituciju i kao duhovni put?

To je bitno jer je to ono što je sveti Josemaría Escrivá shvatio da Bog od njega traži: objašnjavanje, pokazivanje, otkrivanje i podsjećanje na univerzalni poziv na svetost usred svijeta i kroz obične stvarnosti, prvenstveno obiteljski i poslovni život. Utemeljitelj je počeo promicati Djelo prateći studente i

profesionalce, kao i formirajući grupe, moleći i tražeći od drugih da mole za njih. Također je uključio te mlade ljude u svoje posjete siromasima i bolesnima u Madridu, te organizirao duhovne obnove i tečajeve formacije. Proširili su se u mnoge kulture i nacije, s istim duhom, među ljudima svih klasa i podrijetla.

Ono što Gospodin i Crkva traže od nas jest da se brinemo za ovu karizmu i učinimo je plodnom: evangelizacija, kao što sam rekao, unutar obitelji i na poslu, u sredini društva, koja će uvijek postavljati značajne izazove – poput rata, siromaštva, bolesti itd. – pred nama. Obični vjernici koji žive u tim stvarnostima su oni koji mogu svjedočiti kako je Krist prisutan u njihovim životima i kako ih to tjera da postanu drugačiji ljudi i preobraze svoje okruženje. Dakle, Opus Dei, kao institucija, nudi

formaciju, pratnju i konkretnu duhovnost prilagođenu muškarcima i ženama s obiteljima o kojima se trebaju brinuti, koji imaju zahtjevan radni raspored, prolaze kroz ekonomske poteškoće i selidbe, itd. Neki ljudi, nakon što otkriju ovaj duh, osjete poziv zvanja da ga prošire kroz svoje živote.

3) Godine 1946., kada je sveti Josemaría prvi put tražio kanonsko odobrenje za Opus Dei, rečeno mu je da je stigao stoljeće prerano. S trenutnom kanonskom reformom Djela koja je u tijeku, mislite li da su ove riječi još uvijek istinite?

Godine 1946. Opus Dei osnovan je u četiri zemlje, a njegova je poruka bila manje poznata. Već tada su je činili manjina svećenika i velika većina običnih muškaraca i žena. Tada se utemeljiteljevo propovijedanje kosilo s općom mišlju jer je poticao laike da traže svetost usred svijeta, da donesu

Evandjelje svim sredinama i profesijama. Činilo se da je njegova poruka bila ispred svog vremena, unatoč tome što je bila duboko ukorijenjena u Evandelju. Danas je Djelo aktivno u više od 70 zemalja, a njegovu poruku u potpunosti je prihvatio i promicao Drugi vatikanski sabor. U isto vrijeme, očita je teškoća zakona u oblikovanju novih pastoralnih pojava. Možda protagonizam koji je [Drugi vatikanski] koncil želio za laike još ima dug put pred sobom. Osim toga, mogu jamčiti da se trenutna izmjena statuta koju je tražio Sveti Otac provodi s temeljnim kriterijem prilagodbe karizmi, koja se danas na mnogim mjestima bolje razumije i dijeli. Zakon, koji je tako neophodan, prati život, slijedi utjelovljenu poruku, da podržava i daje kontinuitet životu.

4) Europa, Sjedinjene Države i, u manjoj mjeri, Latinska Amerika

ubrzano se sekulariziraju. Opus Dei je prisutan u mnogim najvećim i najsekulariziranijim gradovima svijeta. Što Opus Dei čini da bude vjerna prisutnost Crkve u tim društvima i da evangelizira u tim sredinama?

Dana 3. ožujka 2017. prvi put me u audijenciju primio papa Franjo. U tom je susretu uputio vrlo konkretan zahtjev članovima Prelature kada je zamolio da damo prednost jednoj periferiji: srednjoj klasi i profesionalnom svijetu, koji su tako daleko od Boga. Ne isključujući nikoga, ovaj prioritet otvara apostolski horizont koliko golem, toliko i uzbudljiv, koji se dobro slaže s nadolazećim Jubilejem nade.

Opus Dei nastoji biti prisutan u ovim sekulariziranim sredinama, pružajući sveobuhvatnu formaciju kroz obrazovne ili dobrotvorne inicijative. Međutim, najvažniji

aspekt nisu ove inicijative ili strukture, već ljudi koji ih formiraju i stotine tisuća koji sudjeluju u njihovim apostolatima: prijateljstvo s Bogom koje svaki član Djela nastoji živjeti iznutra i dijeliti kroz svoju mrežu odnosa. Vrijedno je napomenuti da su od početaka Crkve kršćani evangelizirali u različitim kontekstima: jedni u sredinama s dubokom vjerskom tradicijom – kao što vidimo u evanđeljima – a drugi u kojima to nije bio slučaj. Ova stvarnost je svjetlo koje bi nam moglo dati povjerenje, jer možemo puno naučiti iz toga kako je Crkva živjela u apostolsko vrijeme.

Sažeto rečeno, razmišljajući o vremenu u kojem se sada nalazimo, mogli bismo reći da je ključni aspekt misije Opusa Dei prijateljstvo i povjerenje sa svakim muškarcem i ženom, koristeći se riječima svetog Josemarije. Suradivati s Božjom milošću kako bismo pomogli ljudima

i narodima da se susretnu s Kristom, osoba do osobe, jedan na jedan.

Svugdje, a posebno u mjestima gdje je sekularizacija izraženija, trebamo se još više pouzdati u Božju pomoć i tu snagu pokazati vlastitim načinom života i različitim inicijativama.

Svaki je kršćanin pozvan učiniti vidljivom privlačnost života s Bogom i u Bogu; Djelo ima za cilj podržati one koji žive tu misiju.

5) Čini se da se Opus Dei suočava s nizom tekućih izazova, uključujući reformu statuta, situaciju u Torreciudadu, razne članke, knjige i dokumentarne filmove u kojima bivši članovi govore protiv Djela, te sudsku istragu pritužbi 43 bivše numerarije pomoćnice u Argentini. Je li ovo najteže vrijeme u povijesti Opusa Dei? Kako Opus Dei rješava pritužbe bivših članova?

Djelo se približava stogodišnjoj povijesti i pravo je vrijeme da se

osvrnemo na njegovo podrijetlo i sagledamo dosadašnji put. Ovo je najbolji način da nastavite učiti, ispravite ono što treba ispraviti, pronađete radost u sadašnjosti i planirate budućnost.

U tom kontekstu, “tekući izazovi” koje spominjete također su pozivi da se temeljito ispita koliko smo dobro odražavali ljepotu ove karizme i, u isto vrijeme, u kojim je područjima možda prevladao nedostatak prilagodljivosti, kako bismo promijenili nebitne stvari koje su – kako je sam osnivač rekao – dio života svakog živog organizma.

Kao što sam ranije spomenuo, rad na statutu dobro napreduje, a iskreno se nadamo da ćemo postići odgovarajuće rješenje u vezi s različitim mišljenjima o Torreciudadu, koji je u rukama Svete Stolice.

Svaka knjiga, članak ili dokumentarac koji spomenete nas opterećuje jer izražava nečiju bol ili frustraciju. Kao što možda razumijete, mi radimo tako da nema razloga za to, jer želimo da život poziva u Djelo bude razlog za radost, kao što je to, hvala Bogu, mnogim tisućama ljudi. Ali uvijek ćemo griješiti jer smo institucija sastavljena od ljudskih bića. Naravno, greške želimo na vrijeme otkriti i sanirati koliko god je to moguće.

Istodobno, kritika – čak i kada ne odgovara stvarnosti – može biti pomoć u otkrivanju aspekata u kojima se možemo poboljšati. Iako možda nisu ugodne ili uvijek pravedne, ponekad mogu postati prilika za ispitivanje, a povremeno i za unutarnje sazrijevanje. Uvijek je važno suočiti se sa svime što treba poboljšati ili ispraviti s vedrinom i povjerenjem.

Što se tiče tvrdnji koje spominjete u Argentini, tamo je obavljena komisija za saslušanje. Sa stečenim iskustvom osnovan je prvi ured za liječenje i rješavanje svakog pojedinačnog sukoba. Bilo nam je veliko veselje postići dogovore s mnogim ljudima, što nam je pomoglo i pri osobnoj i konkretnoj molbi za oprost. Široko slušanje pomoglo je ublažiti bolove onih koji su neko vrijeme pripadali ustanovi ili su u njoj tražili pomoć i pratnju, ali je nisu mogli pronaći. Nakon ovog posla, kojim započinje proces ozdravljenja, pokrećemo slične postupke u drugim zemljama.

Volimo iz dna duše sve ljude koji su pripadali Djelu i iz bilo kojeg razloga ga napustili, i iskreno cijenimo dobro koje su činili u to vrijeme i nastavljaju činiti sada. Svakoga od njih iznimno poštujemo jer je u toj odluci da postanu članovi Opusa Dei postojala želja da predaju svoje živote Bogu. U brojnim sam

situacijama imao priliku zamoliti za oprost one koji još uvijek nose ranu od nedostatka dobročinstva, pravde ili bilo kojeg drugog razloga. U mnogim sam drugim prilikama svjedočio njihovoj zahvalnosti za vrijeme provedeno u Djelu i za primljenu pratnju, koja ih vodi da nastave sudjelovati u duhovnim i formativnim aktivnostima. Prošle godine smo gotovo svakodnevno primali zahtjeve za prijem u Opus Dei od ljudi koji su prethodno pripadali Djelu: život pokazuje da stvarnost ima više nijansi od onoga što možemo pretpostaviti prema pretjerano dihotomnoj ili polariziranoj priči.

6) U pojedinim medijima, posebice u Sjedinjenim Američkim Državama, Opus Dei se optužuje da stoji iza ultrakonzervativne zavjere da Donald Trump bude predsjednik, između ostalog. Što imate za reći o ovome?

Ne mogu vam puno reći jer je to fantazija. U Opusu Dei nikome ne dajemo savjete niti naredbe političke prirode bilo koje vrste: ako bi to netko učinio, mi ostali bismo se pobunili protiv toga. To je u suprotnosti s našim duhom. Ima dobrih katolika koji glasaju za različite stranke i kandidate, prema svom senzibilitetu. Neću im reći, a i nitko u Opusu Dei im neće reći za koga da glasaju, koga da podrže ili koju svrhu da promoviraju. Također bi bilo neprikladno stvarati, čak i neizravno, atmosferu u formacijskim aktivnostima koja pretpostavlja da postoji samo jedna legitimna opcija za članove Opusa Dei. Voljeti slobodu znači voljeti pluralizam.

U medijima koje spominjete postoje hipoteze i teorije zavjere koje poimence spominju osobe koje, unatoč tome, nisu članovi Opusa Dei. Siguran sam da su svi dobri katolici, ali [ovi mediji] jednostavno

manipuliraju istinom kako bi pokušali uplesti instituciju Crkve u politička pitanja.

U isto vrijeme, želio bih da postoji bolje razumijevanje slobode laika u političkim, društvenim i kulturnim stvarima... U javnim stvarima, svaki kršćanin ima odgovornost oblikovati svoju savjest prema društvenom nauku Crkve, znati dobro proučiti prijedloge kandidata stranaka, razmisliti o najboljoj opciji za opće dobro i slobodno odlučiti. To je razlog zašto duhovna pratnja Opusa Dei izbjegava uplitanje u njihove legitimne zemaljske opcije. Ključno je poštivati autonomiju laika (bez obzira jesu li oni dio Opusa Dei ili ne) koji sudjeluju u politici: njihova su prava i pogreške njihova vlastita odgovornost, a ne odgovornost Crkve. Pripisati Opusu Dei ili Crkvi u cjelini kulturne, političke, gospodarske ili društvene inicijative vjernika je klerikalizam.

-
- Pročitajte razgovor objavljen u
The Pillar.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/monso-
ocariz-ljubiti-slobodu-znaci-ljubiti-
pluralizam/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/monso-
ocariz-ljubiti-slobodu-znaci-ljubiti-
pluralizam/) (7.08.2025.)